

Ms. Ε. Η. 44 -
4544 Ιωαννίνων

Ο Παλμός των Μηλιωτάδων

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΒ', ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 141, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1995
Ταχ. Δ/ση: 455 00 Μηλιωτάδες Ιωαννίνων, Τηλ. (0656) 31244 (0651) 76734

Η Κοινότητα Γρεβενιτίου ζητάει την προσάρτηση του Συνοικισμού Μηλιωτάδων σε άλλη γειτονική Κοινότητα

Η Κοινότητα Γρεβενιτίου δια του προέδρου της, ζητάει από την Περιφ.Διοίκηση Ν. Ιωαννίνων την προσάρτηση του Συνοικισμού Μηλιωτάδων σε άλλη γειτονική Κοινότητα και την απόσπασή του από αυτήν του Δεματίου, στην οποία ανήκει.

Επικαλείται σχετικό νόμο που αναφέρει ότι αν ένας Συνοικισμός δεν συνορεύει με την κοινότητα που υπάγεται διοικητικά προσαρτάται σε άλλη κοινότητα με την οποία συνορεύει..

Στην περίπτωση των Μηλιωτάδων, η Κοινότητα Γρεβενιτίου αναφέρει ότι Μηλιωτάδες και Δεμάτι χωρίζονται από την Κοινότητα Ιτέας, της οποίας τα όρια φτάνουν ως το ποτάμι.

Βεβαίως αυτό δεν ευσταθεί γιατί σύμφωνα με τον καθορισμό των διοικητικών ορίων Δεματίου - Ιτέας και Δεματίου - Κρυόβρυσης, ο ποταμός σε απόσταση 400 περίπου μέτρων ανήκει διοικητικά στην κοινότητα Δεματίου και αποτελεί τη δίοδο επαφής των ορίων Δεματίου και Μηλιωτάδων

Είναι προφανείς οι λόγοι της αντίδρασης αυτής της κοινότητας Γρεβενιτίου και έχουν σχέση με τον καθορισμό της έδρας του Συμβουλίου περιοχής.

Προσάρτηση του συνοικισμού Μηλιωτάδων, όμως που έχει το μισό πληθυσμό της Κοινότητας Δεματίου δεν πρόκειται να γίνει.

Αξία θα είχε αυτή η ενέργεια αν ξεκινούσε από τους κατοίκους των Μηλιωτάδων αλλά κάτι τέτοιο είναι αδύνατο να συμβεί και στο παρόν και στο μέλλον. Οι κάτοικοι του Δεματίου και των Μηλιωτάδων δεν είναι κάτοικοι δύο διαφορετικών χωριών, αλλά του ίδιου χωριού που για διάφορους λόγους στην ιστορική τους διαδρομή αρκετοί από αυτούς κατοίκησαν στους Μηλιωτάδες.

Η ενέργεια αυτή του Γρεβενιτίου είναι όχι μόνο άστοχη αλλά και προσβλητική για το χωριό μας. Ουδεμία τύχη έχει και ας σταματήσει εδώ.

Ας μην ξεχνά το Γρεβενίτι ότι πραγματικό πρόβλημα και όχι τυπικό έχει το ίδιο με το συνοικισμό Τσίπιανη, που σε καμιά περίπτωση δεν συνορεύει με την Κοινότητα Γρεβενιτίου. Εκεί ο νόμος μπορεί κάλιστα να εφαρμοστεί, μόνο που κάτι τέτοιο δεν είναι στις δικές μας προθέσεις και επιθυμίες.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΥΝΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΔΑΣΟΥΣ "ΚΑΠΕΛΑ"

Στις 12 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε στους Μηλιωτάδες γενική συνέλευση των συνιδιοκτητών του δάσους Μηλιωτάδων και αποφασίστηκε η ίδρυση συνεταιρισμού με την επωνυμία "Συνεταιρισμός Συνιδιοκτησίας Δάσους Μηλιωτάδων (Πλάκα, Καπέλα, Μπαλαφούσκα, Αγριομηλιά) Κοινότητας Δεματίου

Εξετάζεται από τη ΔΕΗ η πρόταση για το ΥΗΕ Ζουρίκα

Σε απάντηση της επιστολής της Κοινότητας Δεματίου την οποία ο βουλευτής κ. Αντ. Φούσας κατέθεσε με ερώτηση στη Βουλή, η ΔΕΗ απαντάει ότι η πρόταση του ιδιώτη Μηχανικού κ. Παπαβρανούση για κατασκευή αντλητικού - υδροηλεκτρικού έργου στο ρέμα Ζουρίκα, εξετάζεται από τη ΔΕΗ και λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες για άρδευση.

Η ΔΕΗ επισημαίνει ότι η μελέτη τέτοιων μικρών ΥΗΕ πολλαπλής σκοπιμότητας, και ο καθορισμός της λειτουργίας των ταμιευτήρων τους γίνονται λαμβάνοντας υπόψη πρωτίστως την ικανοποίηση των αρδεύσεων και άλλων χρήσεων νερού των περιοχών.

Στη συνέχεια εκπονείται μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων έτσι ώστε οι προτάσεις και οι υποδείξεις της μελέτης αυτής να ληφθούν υπόψη στο σχεδιασμό του έργου.

Τέλος η ΔΕΗ απαντώντας στο συγκεκριμένο έγγραφο της κοινότητας Δεματίου αναφέρει ότι δεν υπάρχει λόγος ανησυχίας των κατοίκων της Κοινότητας σχετικά με τις αρδευόμενες γεωργικές εκτάσεις.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: Η ΔΕΗ πρέπει να έχει υπόψη της ότι αντιδράσεις δεν υπήρξαν μόνο από την Κοινότητα Δεματίου, που πρώτη ασχολήθηκε με το θέμα, αλλά και των άλλων ενδιαφερομένων κοινοτήτων, όπως της Κρυόβρυσης, του Φλαμπουραρίου και του Γρεβενιτίου.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΣΤΟ ΑΝΑΤ. ΖΑΓΟΡΙ

Ο Νομάρχης Ιωαννίνων κ. Ν. Ζαμπαλάς επισκέφτηκε στις 18 Νοεμβρίου το Ανατολικό Ζαγόρι και πιο συγκεκριμένα τη Βοβούσα και το Γρεβενίτι.

Κατά τις συναντήσεις με τους κατοίκους και τα κοινοτικά συμβούλια της περιοχής αναφέρθηκε στα προβλήματα των χωριών και τους τρόπους αντιμετώπισής τους.

Ειδικότερα αναφέρθηκε στη μελέτη για την ανάπτυξη και διατήρηση του φυσικού και ανθρώπογενούς περιβάλλοντος στη Βόρεια Πίνδο που συντάχθηκε με τη συνεργασία των Νομ. Αυτ/σεων Ιωαννίνων και Γρεβενών.

Επίσης αναφέρθηκε στο πρόβλημα του δρόμου και την ασφαλτόστρωσή του μέχρι τα όρια του Ν. Γρεβενών, για το πρόβλημα αντιμετώπισης των δυσμενών καιρικών συνθηκών, το έργο του υδροηλεκτρικού έργου Βοβούσας και άλλα ζητήματα.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΘΑΝΑΤΟΙ

1. ΓΕΡΜΑΝΙΑ: Στις 7 Νοεμβρίου έφυγε απ' τη ζωή η Σοφία Γ. Μπαζαλέκου σε ηλικία 49 ετών.
2. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 10 Νοεμβρίου έφυγε απ' τη ζωή ο Χρήστος Ευαγγ. Αγγέλης σε ηλικία 63 ετών.
Τα θερμά συλλυπητήρια στους οικείους τους!

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

1. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 5 Νοεμβρίου τελέστηκε ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη της Μαρίας Απ. Ζήση.
2. ΜΗΛΙΩΤΑΔΕΣ: Στις 12 Νοεμβρίου τελέστηκε 40-ήμερο μνημόσυνο στη μνήμη του Δημητρίου Κ. Αγγέλη.
3. ΓΙΑΝΝΙΝΑ: Στις 19 Νοεμβρίου τελέστηκε ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη του Χρήστου Δ. Λαγού.
4. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 19 Νοεμβρίου τελέστηκε ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη του Ηλία Χρ. Κούλα.
5. ΔΕΜΑΤΙ: Στις 19 Νοεμβρίου τελέστηκε ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη της Αικατερίνης Δ. Τσιούρη.
Αιωνία τους η μνήμη!
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΕΛΕΣΗΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ
Την Κυριακή 17 Δεκεμβρίου θα τελεστεί στον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου Κοπάνων στα Γιάννινα ετήσιο μνημόσυνο στη μνήμη του Ελευθερίου Κ. Ντάφη.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Χ. ΤΣΙΟΥΡΗ

Ο Νικόλαος και η Γιαννούλα Κασίμη, στη μνήμη του πατέρα τους Δημητρίου Χρ. Τσιουρά, προσέφεραν τα παρακάτω ποσά: α) 15.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτών, β) 15.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Νικολάου Δεματίου και γ) 15.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίας Κυριακής Βοτανσαίων.

ΠΗΡΑΝ ΠΤΥΧΙΟ

1) Η χωριανή μας Παρασκευή Δ. Νικολού, που μένει στην Ξάνθη, πήρε με άριστα το πτυχίο της Ιατρικής και στις 15 - 11 - 95 ορκίστηκε γιατρός.
2) Η Αρετή Δ. Παππά (Λάμπρη) πήρε το πτυχίο της Αγγλικής Φιλολογίας.
Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια και στις δύο τελειόφοιτες επιστήμονες και ευχόμαστε ολόψυχα καλή σταδιοδρομία και κάθε επιτυχία στη ζωή τους.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Κ. ΑΓΓΕΛΗ

1) Η Σοφία Δ. Θεοδώρου, αντί στεφάνου, προσφέρει στη μνήμη του αδελφού της Δημητρίου Κ. Αγγέλη το ποσό των 10.000 δρχ. στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου Μηλιωτών.
2) Ο Ιωάννης Κ. Αγγέλης ΗΠΑ, αντί στεφάνου προσφέρει στη μνήμη του αδελφού του Δημητρίου Κ. Αγγέλη το ποσό των 10.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου Μηλιωτών.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΧΡΗΣΤΟΥ ΕΥΑΓ. ΑΓΓΕΛΗ

Στη μνήμη του Χρήστου Ευαγγ. Αγγέλη, αντί στεφάνων, προσέφεραν τα παρακάτω ποσά:
1) Η σύζυγος και τα παιδιά του 10.000 δρχ. στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου Μηλιωτών. 2) Τα αδέρφια του Αικατερίνη Αγγέλη 10.000 δρχ. στον Ι. Ναό Γεννήσεως Θεοτόκου, Σοφία Οικονόμου 5.000 στον Ι. Ναό Γεν. Θεοτόκου, Βασίλειος και Γιαννούλα Οικονόμου 5.000 δρχ. στον Ι. Ναό Γεν. Θεοτόκου και 5.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίου Αθανασίου, Κων/νος και Σταματία Νταλαμπάκου 5.000 δρχ. στον Ι. Ν. Γεν. Θεοτόκου. 3) Τα ανήψια του Νικόλαος Δ. Αγγέλης 10.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγ. Αθανασίου, Δημήτριος και Δήμητρα Οικονόμου 5.000 δρχ. στον Ι. Ν. Γεννήσεως Θεοτόκου, Ιωάννης και Αρετή Σακκά 10.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγ. Αθανασίου. 4) Οι ναδεχτοί του Κων/νος και Ιωάννης Ι. Τσιουράς 100 δολάρια στον Ι. Ναό Γεν. Θεοτόκου. 5) Οι κουμπάροι του Λεωνίδα Τσιουράς 5.000 δρχ. στον Ι. Ν. Γεν. Θεοτόκου και 5.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγ. Αθανασίου, Ευθύμιος Η. Κίτσιος και τα παιδιά του 10.000 δρχ. στον Ι. Ν. Γεν. Θεοτόκου. 6) Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Μηλιωτών 10.000 δρχ. στον Ι. Ν. Αγ. Αθανασίου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο εφημέριος του Ι. Ναού Αγίου Νικολάου Πέτρος Παπαχρήστος Ευχαριστεί θερμότατα τη Γιαννούλα και Νικόλαο Κασίμη για τη δωρεά 15.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγ. Νικολάου Δεματίου και 15.000 δρχ. στον Ι. Ναό Αγίας Κυριακής Βοτανσαίων, στη μνήμη του πατρός των Δημητρίου Χ. Τσιουρά.

ΔΩΡΕΑ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΜΑΡΙΓΟΥΛΑΣ Β. ΚΙΤΣΙΟΥ

Ο Ηλίας Ν. Κίτσιος, στη μνήμη της εγγονής του Μαρικουλάς Β. Κίτσιου προσέφερε το ποσό των 100 δολαρίων στην εφημερίδα "Ο Παλμός των Μηλιωτών"

ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Πωλείται αγρός έκτασης 4 στρεμ. στη θέση "Ξηρό-καμπος" Μηλιωτών, εντός σχεδίου οικισμού, σε τιμή ευκαιρίας Πληροφορίες στα τηλέφωνα 0331 - 72460 και 0651 - 32969

ΣΤΕΙΛΤΕ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΟΝ ΠΑΛΜΟ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΩΝ ΓΡΑΨΤΕ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Αυτοί που φεύγουν

ΧΡΗΣΤΟΣ ΕΥΑΓ. ΑΓΓΕΛΗΣ

Βαθιά συγκίνηση προκάλεσε ο άδικος θάνατος του χωριανού μας Χρήστου Ευαγγ. Αγγέλη, σε ηλικία 63 μόνο ετών.

Σε σύγκρουση του τρακτέρ που οδηγούσε με λεωφορείο του ΚΤΕΛ κοντά στο Πέραμα και μετά από δεκαήμερη μάχη υπέκυψε στο μοιραίο.

Ο Χρήστος Αγγέλης ήταν ένας καλόψυχος άνθρωπος, εργατικός, βιοπαλαιστής, χαρούμενος στις παρέες του, ανήσυχος και εφευρετικός.

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στους Μηλιωτάδες. Παντρεύτηκε τη Μαρία το γένος Ι. Σταπαρούνα και απόκτησε τρία παιδιά: τον Ευθύμιο, ξενιτεμένο στην Αμερική, τη Γλυκερία και την Ανθούλα και οι δυο νοσοκόμες στην Αθήνα.

Ασκούσε το επάγγελμα του γεωργοκτηνοτρόφου στο χωριό και αντιμετώπιζε πολλές δυσκολίες, αλλά πάντα τα κατάφερνε με την ισχυρή θέληση που διέθετε.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που τον σκεπάζει!

ΣΟΦΙΑ Γ. ΜΠΑΖΑΛΕΚΟΥ

Νεκρή μέσα στο σπίτι της στη Γερμανία βρέθηκε η χωριανή μας Σοφία Γ. Μπαζαλέκου σε ηλικία μόλις 49 χρονών.

Η Σοφία γεννήθηκε και μεγάλωσε στους Μηλιωτάδες.

Ήταν ένα από τα 8 παιδιά του Γεωργίου Μπαζαλέκου και διδυμη με την αδερφή της Γλυκερία.

Ξενιτεύτηκε στη Γερμανία όπου και παντρεύτηκε Γερμανό από τον οποίο απόκτησε 1 παιδί.

Η κηδεία της έγινε στη Γερμανία στις 10 Νοεμβρίου

Αιωνία της η μνήμη!

Μας διαβάσετε. Είμαστε σίγουροι γι' αυτό.... Μήπως όμως ξεχάσατε να στείλετε τη συνδρομή σας;

“Ο ΠΑΛΜΟΣ ΤΩΝ ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ”

Μηνιαία έκδοση του Πολιτιστικού Συλλόγου Μηλιωτών Ζαγορίου Υπεύθυνος έκδοσης ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

1. Βασίλειος Α. Παπαευθυμίου
2. Αικατερίνη Τσιουρά - Αγγέλη
3. Ελένη Δ. Τσιουρά
4. Βασίλειος Κ. Σπύρου
5. Γλυκερία Γ. Μπαζαλέκου
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
Εσωτερικού δρχ. 1000
Εξωτερικού δολ. 20
Εξωτερικού δολ. 30

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και τις απόψεις της εφημερίδας ή του Συλλόγου

Διευθυντής Βασίλειος Κ. Σπύρου
Συνεργάτες
1. Αριστοτέλης Ε. Οικονόμου
2. Γιαννούλα Αρ. Οικονόμου
3. Δημήτριος Β. Οικονόμου

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΤΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

νογάω : αντιλαμβάνομαι, εννοώ, σκέπτομαι
εκ των προτέρων
νομπέτι : μικρό χρονικό διάστημα, μουσικό τεμάχιο
νταβραντώ : έχω θάρρος, αντέχω, καλοπερνώ, ευδιάθετος
νταγιάκι : στήριγμα, υποστήριγμα
ντάιμα : συνεχώς, τακτικά, πάντοτε
νταμάρι : καλή ράτσα
νάμα : το κρασί της θείας μετάληψης
νεροποντή : δυνάτη βροχή
νισάφι : αρκεί, σταματήμα
νομάτοι - νοματέοι : άνθρωποι, άτομα
νοντάς (οντάς) : δωμάτιο υποδοχής
ντόσα : υβριστικό για τη γυναίκα
νταλάκι : ασθένεια ιδίως στη σπλήνα
ντερβένι : δημόσιος δρόμος
ντέρτι : επιθυμία, πόθος
νταγκλαράς : ψηλός
νταής : περήφανος
ντραγάτης : αγροφύλακας
ντουσμάνος : κακός εχθρός
ντουντούκα : ο βλαστός του κρεμμυδιού
ντραβτζίκια : σακκούλι από δέρμα ζώου
νταούλι : τύμπανο μουσικής
νταβραντώ : δυναμώνω, έχω χαρά
ντούσκα : άγρια δέντρα στο δάσος, δρύινα χαμηλά
ντακαούτης : συνταξιούχος, ανύπαντρος
νέσιμο : μπλέξιμο
νταραβέρι : δοσοληψία, φασαρία
νταρντάνα : σωματερή γυναίκα
ντασκανάρης : σοκακιάρης, άνθρωπος του δρόμου
ντε : επιφώνημα για τη οδηγηση του μουλαριού
ντελικάτος : αδύνατος, φιλάσθενος
ντίγκα : γεμάτο, δε χωρεί άλλο
ντόμπρος : άκακος, αθώος
ντουμάνι : καπνός, έβαλε φωτιά
νταηλίκι : λεβεντιά, παλληκαριά
ντερέκι : ίσιος, ακίνητος
ντέφι : τύμπανο μουσικό
ντιπ : καθόλου, εντελώς
ντολή : εντολή, διαταγή, κατάρα
ξάι : το αλεστικό που παίρνει ο μύλωνας
ξαγκούσα : ελεύθερα
ξακρίζω : καλλιεργώ το χωράφι ως την άκρη
ξαναμάτα : επανάληψη, πες μου το ξανά
ξαμώνω : αποφασίζω, τολμώ
ξαρταίνω : αφαιρώ την αρτυμιά
ξέρακας : ξηραμένο δέντρο
ξεφτέρι : πολύ έξυπνος
ξεσαίρω : ξεσφίγγω
ξεπονάω : μου φεύγει ο καημός από κάτι που επιθυμώ
ξεχλιάζω : διασκεδάζω
ξεμοναχιάζω : απομονώνω
ξεπληθήθηκα : με πονεί η πλάτη
ξεραγκινός : λειπόσαρκος
ξεκουμπήσου : φύγε από μπροστά μου να αδειάσει ο τόπος
ξηστρώνω : κυνηγώ, βάζω κάποιον στα πόδια
ξηψωμα : χωρίς ψωμί
ξηράτι : γραφτό, πεπρωμένο
ξίκι : ελλιποβαρές πράγμα
ξόανο : όποιος αδρανεί ενώ πρέπει να ενεργήσει

ξιούρας : κουτός (γεροξιούρας)
ξυλιάς : αμόρφωτος, αγράμματος
ξυστρίζω : καθαρίζω το δέρμα του ζώου
ξύπνιος : ο έξιπνος, ο άγρυπνος
ξυδότηρι : πρόχειρο φαγητό με ξύδι, νερό και ψωμ
ξυπαρμένος : ο ανόητος που δεν νοιώθει το συμφέρον του
οβρός : αυλή, αυλόγυρος
όρσε : ώρισε, πες μου, σ' ακούω
οργιό : ρίγος, τρεμούλα
οκνός : τεμπέλης, βραδυκίνητος
ολούθε : παντού
ομπλός : αραιός, μαλακός
οιντίζω : ομοιάζω, ταιριάζω
ομπλή : δείγμα
ούβια : μακριά ταινία, η άκρη από το ύφασμα
οντάς : δωμάτιο υποδοχής του σπιτιού
οψιάζω : παίρνω όψη
οψιμιά : σπαρτό που δεν αργεί να ωριμάσει
ορθούνια : οι ρώθωνες
ούι : έκπληξη για κάτι που δεν σου αρέσει
οργιά : το μήκος των τεντωμένων χεριών

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ Ιστορία - Λογογραφία Α' Μέρος 1983)

Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΛΙΑΠΗ

Για την ονομασία του χωριού Λιάπη σώζεται η παρακάτω παράδοση:

"Το σημερινό χωριό Ιτέα παλιότερα λεγόταν "Λιάπη" και ακόμα παλιότερα "Ντουχάνιστα". Στις 15 Αυγούστου πανηγύριζαν στην εκκλησία της Παναγίας. Την παραμονή της γιορτής εμφανιζόταν ένα ελάφι που το έσφαζαν για το πανηγύρι. Ωστόσο μια χρονιά δεν ήρθε την παραμονή αλλά στις 15 Αυγούστου και το έσφαξαν αμέσως. Από τότε σταμάτησε να έρχεται το ελάφι και αντί γι' αυτό έσφαζαν μια αγελάδα, έθιμο που κράτησε μέχρι το 1940. Το κρέας της αγελάδας αυτής το μαγειρεύαν για τους πανηγυριώτες. Για να καλυφθούν τα έξοδα έκοβαν το 1/3 του κρέατος σε μερίδες και το πουλούσαν σ' όλο το χωριό. Οι μερίδες αυτές ήταν γνωστές με το όνομα "τα γκουμπάνια".

Κάποτε στο παραπάνω πανηγύρι ήρθε και ένα τουρκικό απόσπασμα - μια "κοσάδα" όπως την έλεγαν - και αφού έφαγαν και ήπιαν αρχίζαν να πειράζουν τις γυναίκες των χωριανών, οι οποίες αφού συνεννοήθηκαν μεταξύ τους, πήγαν στα σπίτια, πήραν τα όπλα και τους κυνήγησαν. Κατά τη σύμπλοκή σκότωσαν τον αρχηγό του αποσπάσματος που λεγόταν "Λιάπης" και ήταν τουρκαλβανός κι έτσι η "Ντουχάνιστα" έγινε "Λιάπη". Από τους άνδρες του αποσπάματος σώθηκαν λίγοι που για να γλιτώσουν έφυγαν τρέχοντας κι έτσι αυτή η τοποθεσία σήμερα λέγεται "Αρέντα", που είναι λέξη μάλλον αρβανίτικη.

Μετά το γεγονός αυτό οι Τούρκοι έστειλαν απόσπασμα που κατέστρεψε το χωριό". (Από το βιβλίο του Κων/νου Ευθ. Οικονόμου "ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΟ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ, 1991)

**ΧΩΡΙΑΝΟΙ
ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ
ΤΟΥ ΓΕΡΟΥ ΝΑΟΥ
ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΜΗΛΙΩΤΑΔΩΝ**

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΜΑΤΙΟΥ ΤΟ ΕΞΩΚΛΗΣΙ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ

Το εκκλησάκι αυτό βρίσκεται στην κορυφή του λοφίσκου που υψώνεται αριστερά από το γεφύρι της Μπαλντούμας και του αμαξωτού δρόμου που οδηγεί προς το Μέτσοβο και στα σύνορα της Κοινότητας με την κοινότητα Μικρής Γότιστας. Κτίστηκε καθώς λέγεται γύρω στο 1700. Τοποθετημένο στο απομακρυσμένο και ερημικό αυτό μέρος χρησίμευε σαν λημέρι και κρυψόφυγο ληστών που λυμαίνονταν την γύρω περιοχή τα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Με προτροπή του προύχοντα του χωριού ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΠΑ πυρπολήθηκε και στη θέση του, σαν θύμηση, υπήρχε ένα μικρό εικόνισμα, όπου οι κάτοικοι από την γύρω περιοχή και ιδιαίτερα από τον συνοικισμό Γεωργόπουλα καθώς και οι διερχόμενοι κυνηγοί και τσοπάνηδες άναβαν το καντηλάκι του.

Απόγονοι του Χρήστου Γιάννη Θύμνιου, που βρίσκονται σήμερα στην Αμερική και εδώ και με έρανο και άλλων κατοίκων συγκέντρωσαν το ποσό του 1.000.000 δραχμών περίπου και με την επιστολία του Δημητρίου Νικολάου Παππά κτίστηκε το σημερινό εκκλησάκι, με άρτιο εξοπλισμό όπου κάθε χρόνο στις 8 Ιούνη, γιορτή της ανακομιδής των λειψάνων του Θεοδώρου του Τύρωνος, γίνεται θεία λειτουργία με τη συμμετοχή όλων των κατοίκων του χωριού και της γύρω περιοχής.

ΤΟ ΕΞΩΚΛΗΣΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Το εκκλησάκι αυτό βρίσκεται στο υψωματίδι που βρίσκεται στο μέσο της νοητής γραμμής που ενώνει το εκκλησάκι της Αγίας Μαρίας και Αγίας Βαρβάρας. Κτίστηκε από τους κατοίκους του Συνοικισμού Αγίας Βαρβάρας. Είναι λιθόκτιστο και η στέγη του επικαλυμμένη με ελενίτ. Στις 26 του Ιούλη γίνεται θεία λειτουργία με τη συμμετοχή όλων των κατοίκων του χωριού.

Το εκκλησάκι αυτό κτίστηκε, όπως λένε το 1947, έπειτα απ' όνειρο που είδε ο Ευάγγελος Αγγέλης και το ανακοίνωσε στους κατοίκους του συνοικισμού.

ΤΟ ΕΞΩΚΛΗΣΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Παλιό εξωκλήσι του χωριού και προστάτιδα όλων των κατοίκων και ιδιαίτερα των κατοίκων της συνοικίας. Στην Συνοικία αυτή κατοικούσαν μόνιμα περί τις 10 οικογένειες και αποτελούσαν τον Συνοικισμό "ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ". Μετά τους τελευταίους σεισμούς σχεδόν όλες οι οικογένειες μετακινήθηκαν και εγκαταστάθηκαν στον Συνοικισμό "ΔΕΜΑΤΙ". Το εκκλησάκι ανακοδομήθηκε από το τοπικό συνεργείο του Συνοικισμού. Είναι λιθόκτιστο με στέγη επικαλυμμένη με σχιστόλιθο και διαθέτει και ηλεκτρική εγκατάσταση. Κάθε χρόνο στις 4 του Δεκέμβρη, γιορτή της μεγαλομέρτυρας γίνεται θεία λειτουργία και παλιότερα που η συνοικία βρισκόταν σε άνθιση πανηγύρι ημερήσιο με λαϊκά όργανα.

(Από το βιβλίο του Ι. Μάνθου "ΤΟ ΔΕΜΑΤΙ" Ιστορία - Λαογραφία, Β' μέρος, 1986).

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Με πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού χαρακτηρίστηκαν ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία και τα εξής:

- 1) Νερόμυλος - νεροτριβή και μαντάνια, ιδιοκτησίας του Ι. Ναού Αγίων Αποστόλων, που βρίσκεται στη Μεγάλη Γότιστα.
- 2) Νερόμυλος - νεροτριβή - μαντάνια ιδιοκτησίας του Μοναστηριού της Ιεράς Κοίμησης της Θεοτόκου, που βρίσκεται στο Παλαιοχώρι της Κοινότητας Μικρού Περιστερίου.

Στην μνήμη της Μαριγούλας μας Β. Κίτσιου από γονείς και παππούδια

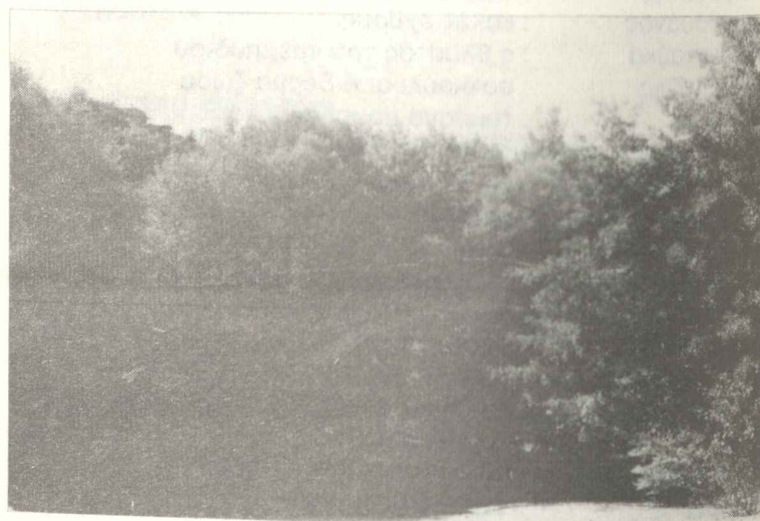
Είμαι ένα αγγελούδι μόλις τεσσάρων χρονών πετάω ψηλά εις τους ουρανούς.
Ο Χριστός με κάλεσε κοντά του να βρεθώ και τον ακολουθώ πίσω από τα βήματά του.

Ένας αρχάγγελος είναι πάντα μαζί μου είναι ο καλύτερός μου φίλος μες τη ζωή μου.
Έχω πελώρια κάτασπρα πανέμορφα φτερά και τραγουδάω τραγούδια λατρευτά.

Τον Ιησού συνάντησα ακόμη μια φορά την ώρα που γεννιόμουν μέσα από τη μαμά ήταν εκεί στο πλάι μου και μέσα στη ζωή μου και όταν με κάλεσε κοντά του δεν του είχα αρνηθεί.

Γλυκιά μου Μανούλα μην κλαίς, μην αναστενάζεις και συ πατερούλη μου χαρείτε και θα λάμψει ο ήλιος πάλι.
Ήρθε η ώρα να φύγω ακούς τη φωνή του ακούς πώς με καλεί τρέχω πετάω μες την αγκαλιά του Χριστού. Να εκεί επάνω...

Οικογένεια Κίτσιου
U.S.A

Το Γεφύρι Καμπέρ Αγά

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟ ΔΕΜΑΤΙ

Σ' αυτό τον τόπο στα χίλια οχτακόσια, στα χίλια εννιακόσια γεννήθηκαν πολλοί, σκλάβοι ή ελεύθεροι πάντα Έλληνες αξιοί ή άσηροι πάντα αληθινοί. Βαφτίστηκαν στις εκκλησιές του. Έμαθαν εδώ τα πρώτα γράμματα. Τον πότισαν με τον ιδρώτα και το αίμα τους.

Σήμερα δεν ακούγεται παιδιού φωνή. Αύριο δε θ' ακούγεται καμία φωνή. Στα δυο χιλιάδες και ... θα μιλούν ίσως μόνο οι πέτρες ερητωμένων σπιτιών!

Τα παιδιά σου, αγαπημένο μας ΔΕΜΑΤΙ σκορπισμένα στη Φιλαδέλφεια, τη Νέα Υόρκη, στην Αθήνα ή τα Γιάννενα, στο Μόναχο ή το Σίδνεϋ κι όπου αλλού της γης σου στέλνουν ευλαβικά το συμβολικό αυτό ενθύμιο - αφιέρωμα με τη γλυκιά υπόμνηση:

Της δικής σου γης οι σπόροι φύτρωσαν και πρόκοψαν παντού, στης γης τα πέρατα ευλογημένος ο καρπός... τα παιδιά σου, παιδιά της Ελλάδας παιδιά όλης της γης

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΧΡ. ΚΟΥΛΑΣ